

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА

_____ сесія VII скликання

Р І Ш Е Н Н Я П Р О Е К Т №

_____ м. Ужгород

Про міську цільову соціальну Програму протидії захворюванню на туберкульоз на 2018-2022 роки

Відповідно до пункту 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про боротьбу із захворюванням на туберкульоз» 22.03.2012 № 4565-VI, Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» 06.04.2000 № 1645-III, рішення п'ятої сесії обласної ради VII скликання 22.12.2016 № 611 «Про обласну цільову соціальну Програму протидії захворюванню на туберкульоз на 2017-2021 роки», з метою поліпшення епідемічної ситуації з туберкульозу шляхом реалізації протитуберкульозних заходів, що ґрунтуються на принципах забезпечення рівного доступу населення до якісних послуг з профілактики, діагностики і лікування туберкульозу,

міська рада ВИРІШИЛА:

1. Затвердити міську цільову соціальну Програму протидії захворюванню на туберкульоз на 2018-2022 роки згідно з додатком.
2. Фінансовому управлінню (Гах Л.М.) здійснювати фінансування Програми в межах коштів, затверджених бюджетом міста на відповідний рік.
3. Головним розпорядником Програми визначити відділ охорони здоров'я Ужгородської міської ради.
4. Виконавцем Програми визначити міську дитячу клінічну лікарню (Рошко І.Г.) та міську поліклініку (Качанова В.В.).
5. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови Білака О. П.

Міський голова

Б. Андрійв

Додаток
до рішення _____ сесії VII
скликання
№ _____

ПАСПОРТ
міської цільової соціальної Програми протидії захворюванню на туберкульоз
на 2018 -2022 роки

Ініціатор розроблення Програми	Відділ охорони здоров'я Ужгородської міської ради
Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення програми	Рішення V сесії обласної ради VII скликання 22.12.2016 № 611 «Про обласну цільову соціальну Програму протидії захворюванню на туберкульоз на 2017-2021 роки»
Розробник Програми	Відділ охорони здоров'я Ужгородської міської ради
Співрозробник	Ужгородська міська поліклініка, Ужгородська міська дитяча клінічна лікарня
Головний розпорядник коштів	Відділ охорони здоров'я
Учасники Програми	Відділ охорони здоров'я, Ужгородська міська поліклініка, Ужгородська міська дитяча клінічна лікарня
Термін реалізації	2018-2022
Етапи реалізації	2018, 2019, 2020, 2021, 2022
Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Міський бюджет
Загальний обсяг ресурсів, необхідний для реалізації Програми згідно з додатком	

Міська цільова соціальна Програма протидії захворюванню на туберкульоз на 2018-2022 роки

1. Загальна частина

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (далі – ВООЗ) щороку у світі реєструється 8,9 млн. хворих на туберкульоз, від якого помирає 1,7 млн. осіб. Загальна кількість людей, які страждають від туберкульозу, становить 50-60 мільйонів. Ця недуга займає перше місце у структурі смертності від інфекційних хвороб.

Епідемія туберкульозу в Україні триває вже понад 20 років. Не дивлячись на окремі позитивні зрушення у контролі за туберкульозом за останні роки, рівень захворюваності на туберкульоз залишається вище епідемічного порогу та на цьому фоні спостерігається поширення хіміорезистентних форм туберкульоз та випадків ко-інфекції туберкульоз і ВІЛ-інфекція.

За даними ВООЗ Україна входить до числа 18 країн Європейського регіону із найвищим рівнем захворюваності на туберкульоз та 27 країн із мультирезистентним туберкульозом. У 2014 році Україна увійшла до п'ятірки країн із найвищим тягарем мультирезистентного туберкульозу у світі.

У м. Ужгород, як і у цілому у Закарпатській області та по Україні, епідемічна ситуація з туберкульозу залишається напруженою.

За таких обставин державна політика протидії туберкульозу не може бути визнана такою, що забезпечує ефективну відповідь епідемії, а отже вимагає суттєвого перегляду.

2. Мета Програми

Метою реалізації Програми є подальше поліпшення епідемічної ситуації з туберкульозу у місті за рахунок стабілізації рівня захворюваності та смертності, підвищення ефективності лікування хворих на всі форми туберкульозу шляхом реалізації державної політики, що ґрунтується на мультидисциплінарних пацієнт-орієнтованих, економічно ефективних принципах забезпечення рівного доступу населення до якісних послуг з профілактики, діагностики і лікування туберкульозу, що спрямовано на ефективне використання наявних ресурсів.

3. Завдання Програми

Сьогодні проблема туберкульозу вийшла за рамки суто медичної галузі та набула статусу проблеми загальнодержавного масштабу враховуючи, що дана недуга є соціально небезпечною інфекційною хворобою, основними чинниками якого є політичні, соціальні, економічні аспекти, а наслідки несуть у собі загрозу економіці і національній безпеці нашої держави.

Саме це спричинило необхідність впровадження міжгалузевого комплексного підходу до формування та реалізації державної політики у сфері протидії туберкульозу шляхом об'єднання зусиль державного та неурядового секторів.

Для досягнення визначеної цією Програмою мети необхідно забезпечити реалізацію наступних завдань:

систематичний скринінг груп підвищеного ризику щодо захворювання на туберкульоз (далі – ТБ);

рання діагностика усіх форм ТБ та всеохоплюючий доступ до тестування на чутливість до ліків, у тому числі шляхом використання швидких тестів збереження доступної безкоштовної протитуберкульозної допомоги населенню міста;

всеохоплюючий доступ до якісного лікування та надання підтримки пацієнтам з метою формування прихильності до лікування;

спільні заходи боротьби з ко-інфекцією туберкульоз та ВІЛ-інфекцію/СНІД та ведення поєднаних патологій;

профілактичне лікування осіб із груп підвищеного ризику на туберкульоз, а також проведення вакцинації проти ТБ;

удосконалення системи охорони здоров'я у галузі протидії захворюванню на туберкульоз;

епіднагляд та управління даними;

інфекційний контроль за туберкульозом;

залучення громадянського суспільства у сфері протидії туберкульозу.

Виконання Програми дасть змогу:

поліпшити епідемічну ситуацію з туберкульозу у місті шляхом зниження темпів росту захворюваності та смертності від туберкульозу;

запобігти поширенню хіміорезистентної форми туберкульозу;

удосконалити систему надання населенню протитуберкульозної допомоги;

своєчасно виявляти хворих на туберкульоз;

забезпечити ефективне лікування осіб, хворих на туберкульоз.

У результаті стабілізації епідемічної ситуації очікується зменшення видатків з міського бюджету, передбачених для запобігання поширенню туберкульозу.

4. Фінансове забезпечення Програми

Фінансування заходів Програми здійснюється відповідно до законодавства України у межах видатків, передбачених у міському бюджеті, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством (додаток 1 до Програми).

5. Основні заходи Програми

(додаток 2 до Програми)

6. Організація та контроль за виконанням Програми

Організація, координація та контроль за ходом виконання Програми здійснює відділ охорони здоров'я.

Відповідальні виконавці Програми-міська поліклініка, міська дитяча клінічна лікарня.

Учасники Програми інформують про хід і результати виконання заходів Програми та надають пропозиції з удосконалення її реалізації у відділ охорони здоров'я Ужгородської міської ради щоквартально до 05 числа протягом терміну реалізації.

Секретар ради

А. Сушко

Ресурсне забезпечення
міської цільової соціальної Програми протидії захворюванню
на туберкульоз на 2018-2022 роки

тис.грн

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	З них за роками:					Усього витрат на виконання Програми
	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	
Обсяг ресурсів, усього у тому числі:	711,0	863,5	993,0	1141,9	1313,5	5022,9
міський бюджет	711,0	863,5	993,0	1141,9	1313,5	5022,9

Завдання і заходи
міської цільової соціальної програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2018 - 2022 роки

Найменування завдання	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Відповідальні виконавці	Фінансування, тис.грн.							Найменування показника	Цільове значення показника, індикатор					
				Джерело фінансування	Загальний обсяг	У тому числі за роками							2017	2018	2019	2020	2021
						2018	2019	2020	2021	2022							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
I. Комплексні, інтегровані та орієнтовані на пацієнта скринінг, діагностика, лікування та профілактика туберкульозу																	
1. Систематичний скринінг груп підвищеного ризику щодо захворювання на туберкульоз (далі – ТБ)	Формування груп підвищеного ризику захворювання на ТБ для активного виявлення ТБ в залежності від регіональних особливостей (медичних, соціальних, епідеміологічних, ТБ/ВІЛ)	Щорічно, протягом 2018-2022 років	Міська поліклініка								наявність сформованих реєстрів груп підвищеного ризику щодо захворювання на ТБ на підставі затвердженого переліку груп ризику						
	Забезпечення повного охоплення груп підвищеного ризику щодо захворювання на туберкульоз діагностикою ТБ із залученням організацій	Щорічно, протягом 2018-2022 років										охоплення систематичним скринінгом на активний ТБ дорослого населення у групах	70,0	75,0	80,0	90,0	90,0

Найменування	Перелік заходів	Строк	Відповідальн	Фінансування, тис.грн.						Найменування	Цільове значення					
	громадянського суспільства										підвищеного ризику захворювання на ТБ (%)					
	Забезпечення закупівлі витратних матеріалів для здійснення скринінгу на туберкульоз серед населення міста, а також діагностики у хворих на ТБ	Щорічно, протягом 2018-2022 років	Відділ охорони здоров'я, міська поліклініка	Міський бюджет							охоплення систематичним скринінгом, в тому числі туберкулінодіагностикою, на активний ТБ дитячого населення у групах підвищеного ризику на ТБ (%)	90,0	100,0	100,0	100,0	100,0
					2292,4	340,0	391,0	449,6	517,1	594,7	охоплення скринінгом на ТБ осіб, які перебували в контактi з бактеріологічно підтвердженими хворими на ТБ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
											охоплення скринінгом на ТБ серед ВІЛ-інфікованих осіб від зареєстрованих у поточному	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Найменування	Перелік заходів	Строк	Відповідальн	Фінансування, тис.грн.							Найменування	Цільове значення				
												році (%)				
2. Рання діагностика усіх форм ТБ та всеохоплюючий доступ до тестування на чутливість до ліків, в тому числі шляхом використання швидких тестів	Покращення виявлення ТБ, у тому числі хіміорезистентного, шляхом проведення діагностики ТБ відповідно до вимог діючих протоколів	Щорічно, протягом 2018-2022 років	Відділ охорони здоров'я, міська поліклініка	Міський бюджет	13,4	2,0	2,3	2,6	3,0	3,5						
	зміцнення лабораторної мережі з мікроскопічної діагностики ТБ для якісної діагностики всіх форм ТБ	Щорічно протягом 2017-2021 років									відсоток лабораторій 1 та 2 рівня, що успішно пройшли зовнішній контроль якості лабораторних досліджень (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	організація транспортування мокротиння в лабораторію для дослідження	Щорічно протягом 2018-2022 років	Міська поліклініка	Міський бюджет								відсоток забезпечення витратними матеріалами для бактеріологічної діагностики ТБ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0
											кількість міст у яких налагоджена система транспортування мокротиння для	14	14	14	14	14

Найменування	Перелік заходів	Строк	Відповідальн	Фінансування, тис.грн.							Найменування	Цільове значення				
3.Всеохоплюючий доступ до якісного лікування та всього комплексу послуг для всіх хворих на ТБ, включаючи його хіміорезистентні форми ТБ, а також надання підтримки пацієнтам з метою формування прихильності до лікування	забезпечення 100% доступу до лікування хворих на ТБ шляхом впровадження пацієнт-орієнтованого, включаючи дітей та важкодоступні верстви населення	Щорічно протягом 2018-2022 років	Фтизіатрична служба м.Ужгород								дослідження на ТБ					
											відсоток виявлених випадків МР ТБ, які розпочали лікування (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Забезпечення доступу хворих на ТБ до патогенетичного, симптоматичного лікування, профілактики та лікування побічних реакцій на застосування протитуберкульозних препаратів, у тому числі шляхом закупівлі лікарських засобів	Щорічно протягом 2018-2022 років	Відділ охорони здоров'я, міська поліклініка, міська дитяча клінічна лікарня	Міський бюджет	1198,1	177,8	204,3	235,0	270,2	310,8	ефективність лікування серед нових випадків та рецидивів ТБ (%)	79,0	80,0	80,2	82,2	85,0
											ефективність лікування серед випадків МР ТБ (%)	45,0	55,0	65,0	70,0	75,0
	забезпечення соціальної підтримки пацієнтів на ТБ з метою забезпечення прихильності до лікування та завершення повного курсу (формування гігієнічних та продуктових наборів)	Щорічно протягом 2018-2022 років	Відділ охорони здоров'я,	Міський бюджет	1011,4	150,0	172,5	198,4	228,1	262,4	відсоток випадків ТБ, втрачених для подальшого спостереження (%)	9,0	8,0	7,0	6,0	5,0
											відсоток випадків МР ТБ, втрачених для подальшого спостереження	17,0	14,0	11,0	8,0	5,0

Найменування	Перелік заходів	Строк	Відповідальн	Фінансування, тис.грн.						Найменування	Цільове значення					
											(%)					
	зміцнення співпраці між цивільним та пенітенціарним сектором з метою забезпечення безперервності лікування хворих на ТБ	Щорічно протягом 2017-2021 років	Міський фтизіатр								відсоток хворих на ТБ, які звільнилися із закладів пенітенціарного сектору та продовжили лікування в цивільному секторі (%)	99,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	забезпечення належного надання паліативної допомоги хворим на туберкульозу	Щорічно протягом 2018-2022 років	Міський центр ПМСД	Міський бюджет							охоплення паліативним доглядом хворих, які відповідають встановленим критеріям (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
4. Спільні заходи боротьби з ко-інфекцією туберкульоз/ВІЛ-інфекцією/СНІД (далі – ТБ/ВІЛ) та ведення поєднаних патологій	забезпечення співпраці на міському рівні для надання комплексних та інтегрованих послуг хворим на ко-інфекцію ТБ/ВІЛ	Щорічно протягом 2018-2022 років	Відділ охорони здоров'я, міська фтизіатрична служба								Наявність затверджених планів спільних заходів щодо протидії захворюванню на ко-інфекцію ТБ/ВІЛ на міському рівні	1	1	1	1	1
	забезпечення 100% доступу до консультування та тестування на ВІЛ пацієнтів з підозрою на	Щорічно протягом 2018-2022 років	Міська поліклініка, міська дитяча клінічна								відсоток пацієнтів, які мають задокументований ВІЛ статус	99,0	99,0	99,5	99,6	100,0

Найменування	Перелік заходів	Строк	Відповідальн	Фінансування, тис.грн.						Найменування	Цільове значення				
	ТБ та хворих на ТБ														
5. Профілактичне лікування осіб із груп підвищеного ризику на туберкульоз, а також проведення вакцинації проти ТБ	забезпечення проведення вакцинації БЦЖ новонароджених	Щорічно протягом 2018-2022 років	Міський пологовий будинок, міський центр ПМСД							серед нових випадків і рецидивів ТБ (%)					
	забезпечення належного профілактичного лікування осіб із груп підвищеного ризику на туберкульоз	Щорічно протягом 2018-2022 років	Міська поліклініка, міська дитяча клінічна лікарня							охоплення вакцинацією БЦЖ (%)	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0
										охоплення профілактичним лікуванням осіб із груп підвищеного ризику на ТБ (%)	85,0	90,0	100,0	100,0	100,0
охоплення профілактичним лікуванням дітей віком до 5 років із латентною туберкульозною інфекцією, контактних із хворими на ТБ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0									
II. Рішучі заходи та система підтримки (системна підтримка та реформа надання послуг)															
1. Забезпечення адекватних ресурсів	забезпечення ефективної міжгалузевої протидії захворюванню на туберкульоз	Щорічно протягом 2018-2022 років								забезпечення щоквартального проведення засідання міської	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Найменування	Перелік заходів	Строк	Відповідальн	Фінансування, тис.грн.							Найменування	Цільове значення				
											координаційної ради з питань ТБ/ВІЛ, %					
2. Удосконалення системи охорони здоров'я в галузі протидії захворюванню на ТБ, у тому числі хіміорезистентний	впровадження пацієнт-орієнтованих амбулаторних моделей лікування хворих на туберкульоз	Щорічно протягом 2018-2022 років									відсоток госпіталізованих хворих на чутливий ТБ, %					
	забезпечення інтеграції заходів щодо протидії туберкульозу для забезпечення рівного доступу та уніфікації підходів до надання медичної допомоги на всіх рівнях	Щорічно протягом 2018-2022 років	Відділ охорони здоров'я, міська поліклініка, міська дитяча клінічна лікарня													
	забезпечення належного функціонування електронного реєстру хворих на ТБ	Щорічно протягом 2018-2022 років	Міська поліклініка	Міський бюджет	8,1	1,2	1,4	1,6	1,8	2,1						
	удосконалення фармакологічного нагляду та контролю за побічними реакціями на протитуберкульозні препарати	Щорічно протягом 2018-2022 років	Міська поліклініка, міська дитяча клінічна лікарня								Частота випадків із побічними реакціями на протитуберкульозні препарати серед зареєстрованих випадків(%)	8,0	9,0	9,6	10,0	10,0
5. Інфекційний контроль за	запровадження сучасних заходів з інфекційного	Щорічно протягом	Відділ охорони	Міський	499,5	40,0	92,0	105,8	121,7	140,0	наявність затверджених	1 5	1 5	1 5	1 5	15

Найменування	Перелік заходів	Строк	Відповідальн	Фінансування, тис.грн.						Найменування	Цільове значення					
туберкульозом	контролю за туберкульозом, спрямованих на запобігання поширенню захворювання на ТБ у закладах охорони здоров'я, місцях проживання хворих на ТБ, у тому числі шляхом закупівлі деззасобів та засобів індивідуального захисту	2018-2022 років	здоров'я, міська поліклініка, міська дитяча клінічна лікарня	бюджет							міських планів з інфекційного контролю за ТБ					
6. залучення громадянського суспільства в сфері протидії туберкульозу	залучення організацій громадянського суспільства до активної участі у протидії ТБ, у тому числі до виконання державного соціального замовлення, забезпечення захисту населення з обмеженим доступом до медичної допомоги, розв'язання проблеми, пов'язаної з негативним ставленням суспільства до хворих на ТБ та їх дискримінації у системі охорони здоров'я	Щорічно протягом 2018-2022 років	Міська фтизіатрична служба								наявність розробленого та затвердженого плану інформаційно-роз'яснювальної роботи з ТБ	1	1	1	1	1
	підвищення рівня громадської обізнаності з питань туберкульозу шляхом розповсюдження інформаційних матеріалів, отриманих з	Щорічно протягом 2018-2022 років	Відділ охорони здоров'я, міська поліклініка, міська													

Найменування	Перелік заходів	Строк	Відповідальн	Фінансування, тис.грн.						Найменування	Цільове значення			
	обласного центру здоров'я													
III. Активізація інноваційної діяльності														
1. Впровадження науково обґрунтованих та ефективних підходів у сфері протидії ТБ	проведення аналізу ефективності виконання заходів з протидії захворюванню на туберкульоз	Щорічно протягом 2018-2022 років	Відділ охорони здоров'я, міська поліклініка, міська дитяча клінічна лікарня											
	забезпечення впровадження у практику методичних рекомендацій, наукової продукції на міському рівні	Щорічно протягом 2018-2022 років	Відділ охорони здоров'я, міська поліклініка, міська дитяча клінічна лікарня											
Усього по Програмі:					5022,9	711,0	863,5	993,0	1141,9	1313,5				